

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

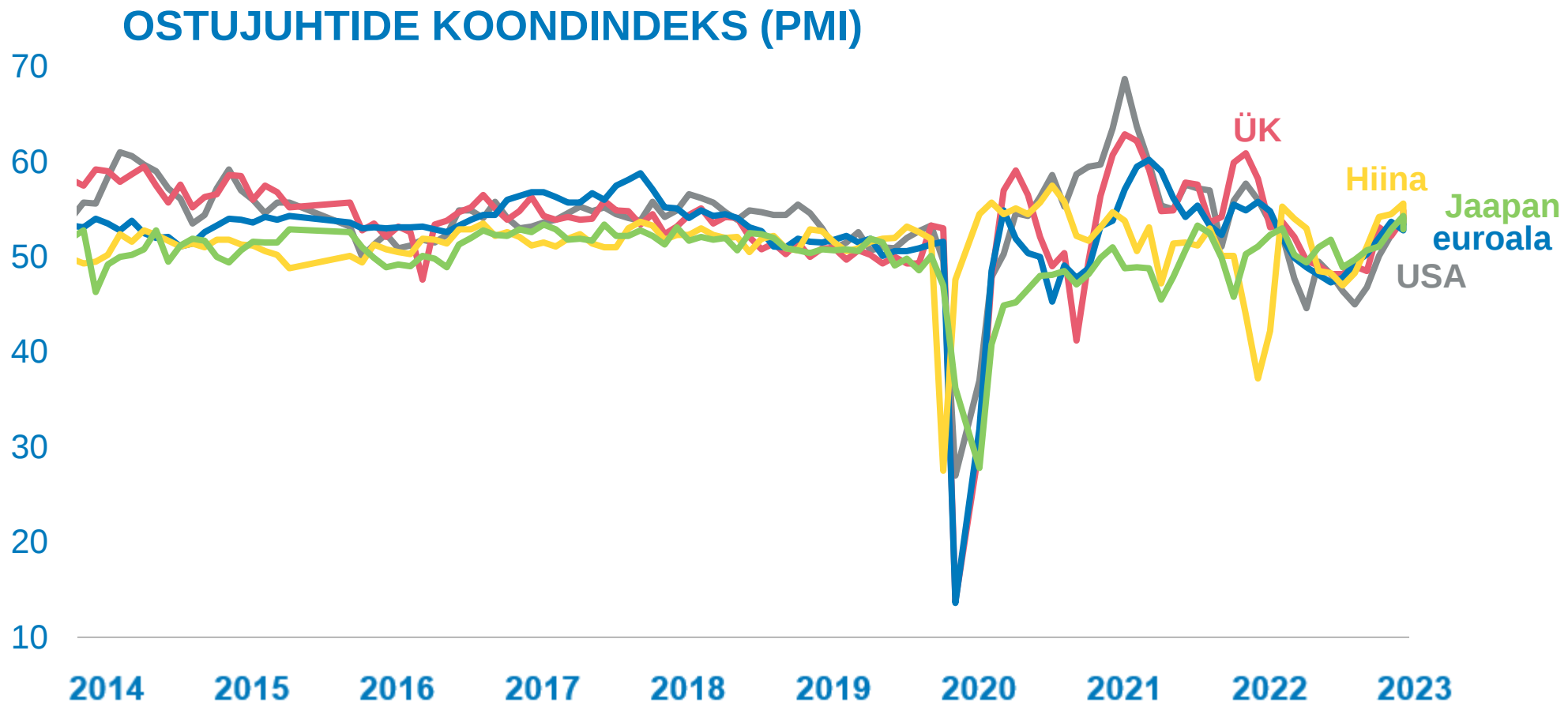
Eesti Panga majandusprognoos 2023–2025

20. juuni 2023

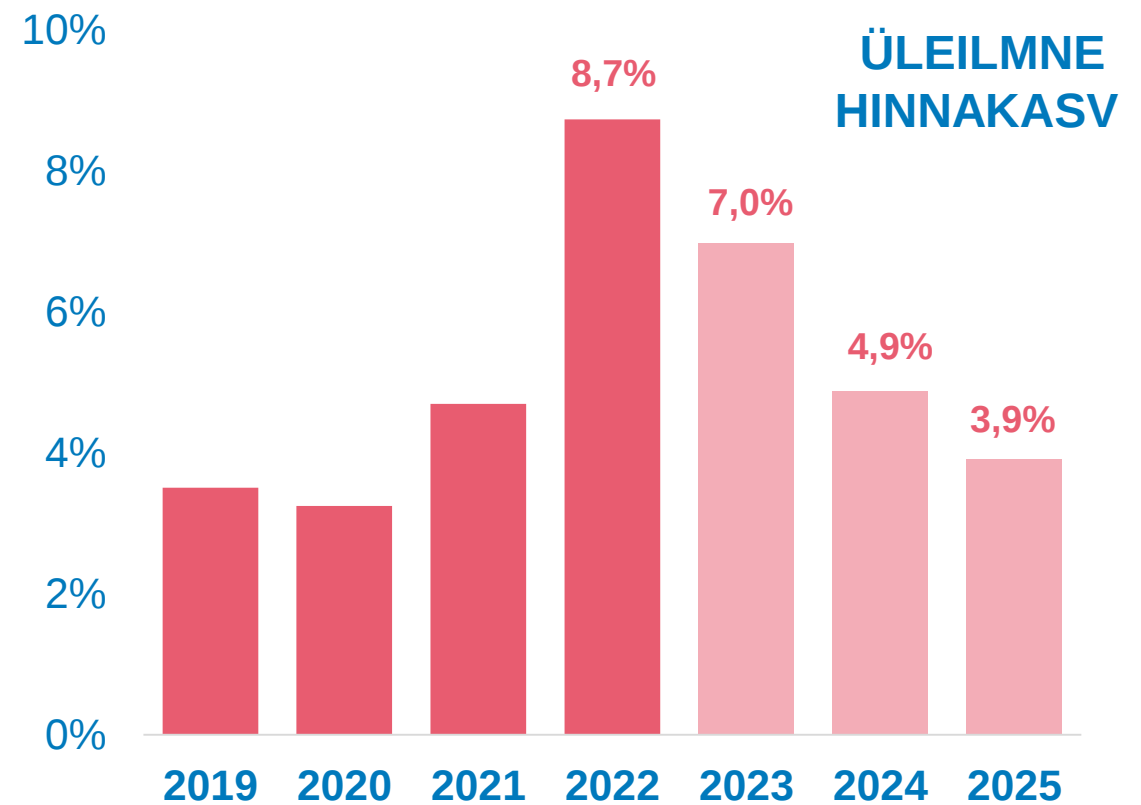
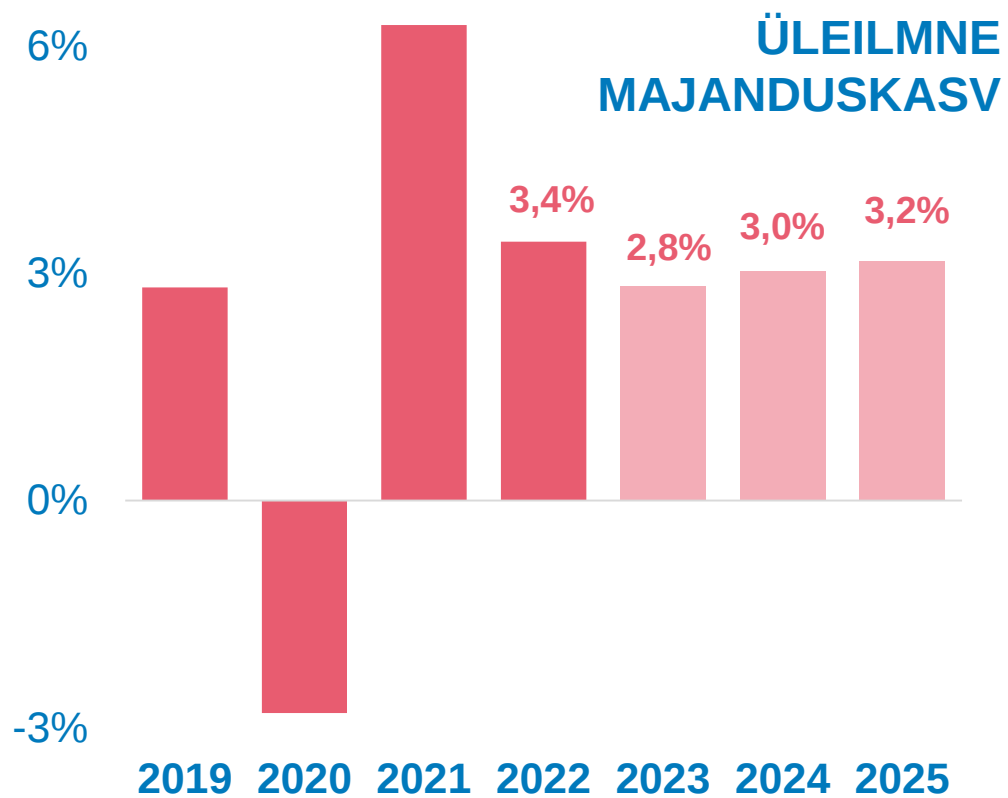
Eesti Panga juuniproгноosi peamised teemad

- Välisturgude seis on stabiliseerunud, kuid kasvuväljavaade on habras
- Hinnatõusu tempo jätkab aeglustumist ning Eesti inimeste ostujõud on paranemas
- Eesti tööturg on osutunud väga tugevaks, kuid töötus mõnevõrra siiski veel kasvab
- Eesti tööstuse ja ekspordi madalseis peegeldab tarne- ja konkurentsiprobleeme
- Valitsuse eelarvepoliitilised muudatused kiirendavad ajutiselt hinnakasvu, kuid vähendavad püsivat hinnatõusu survet Eestis

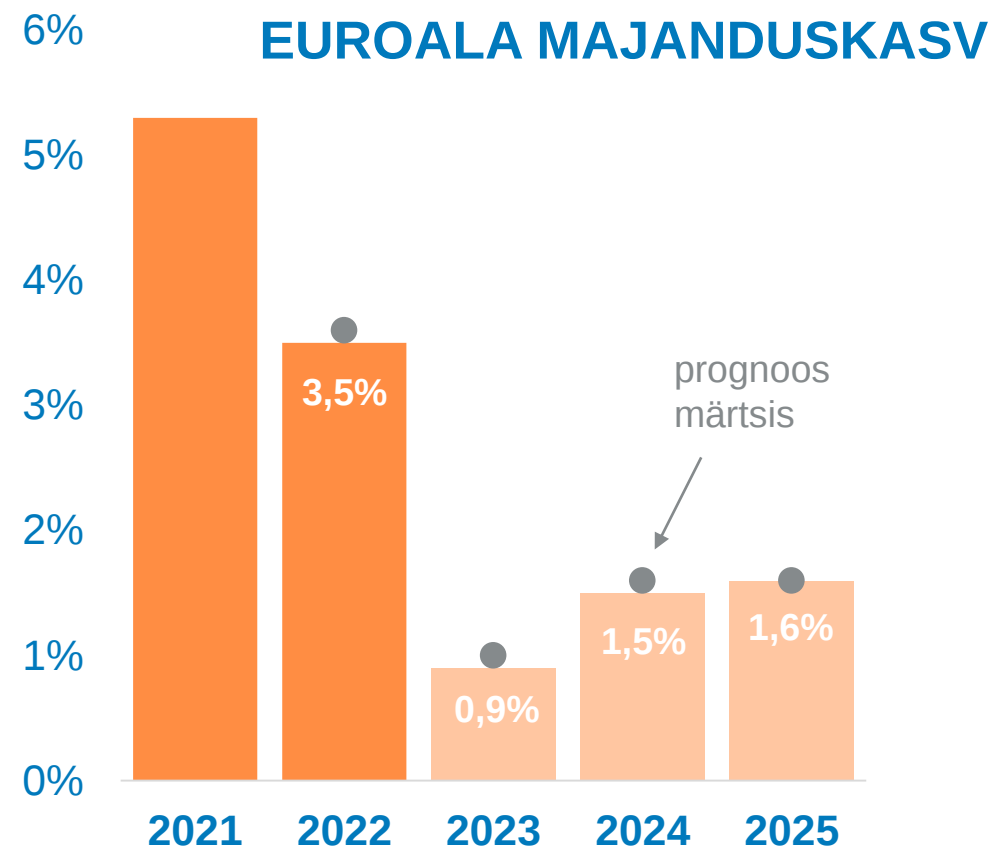
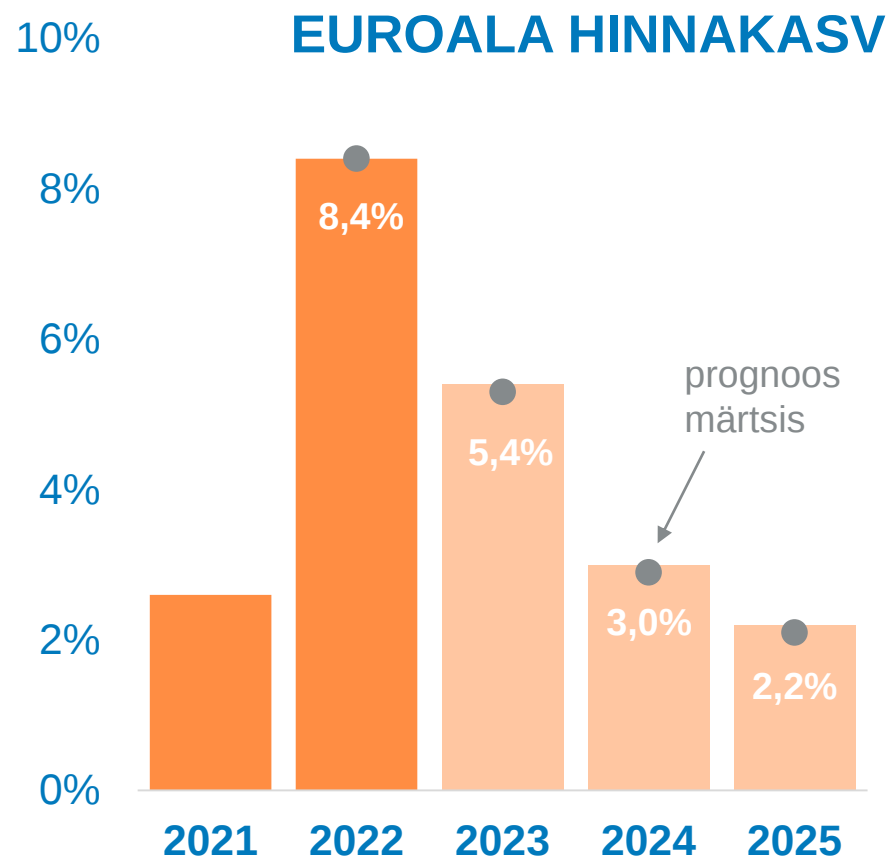
Aasta esimestel kuudel on suuremates majanduspiirkondades toimunud elavnemine

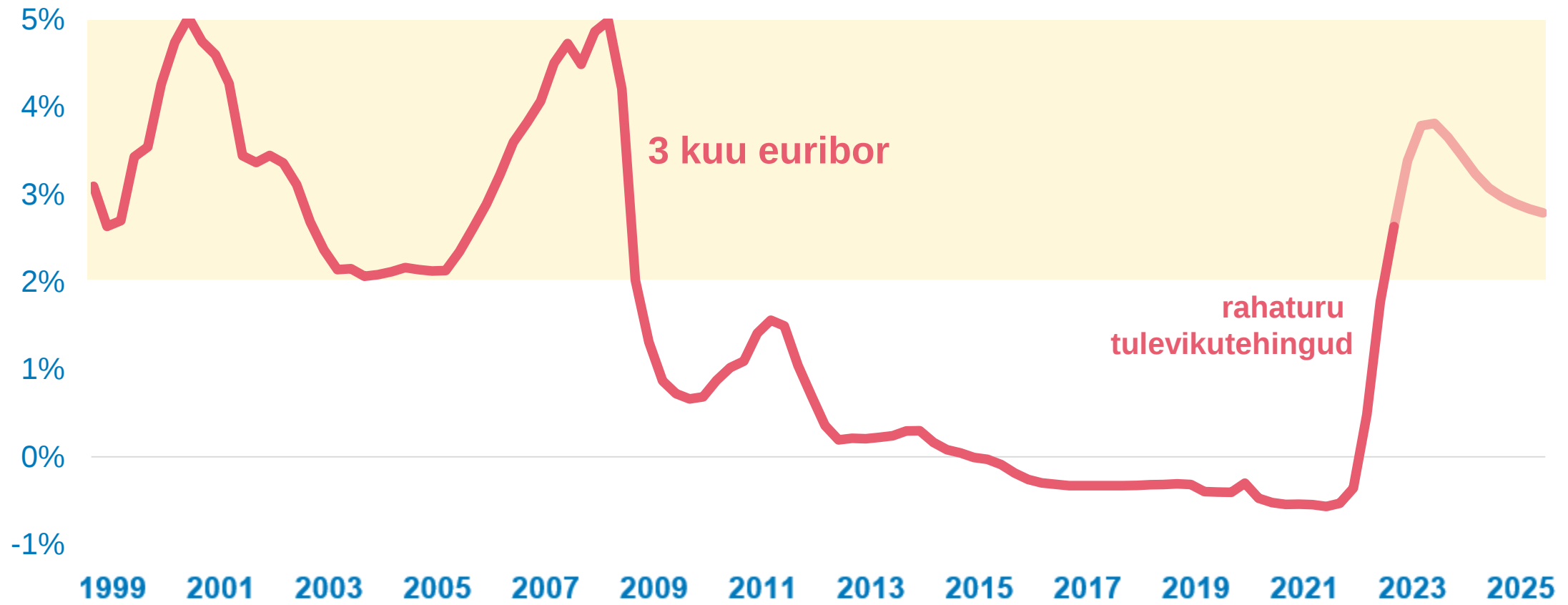
Maailma majanduskasv on stabiliseerunud, aga kasvuväljavaade on habras

Hinnakasvu aeglustumine kindlustab euroala majanduse väljavaadet

Ootused euribori tõusu kohta pole viimastel kuudel eriti muutunud

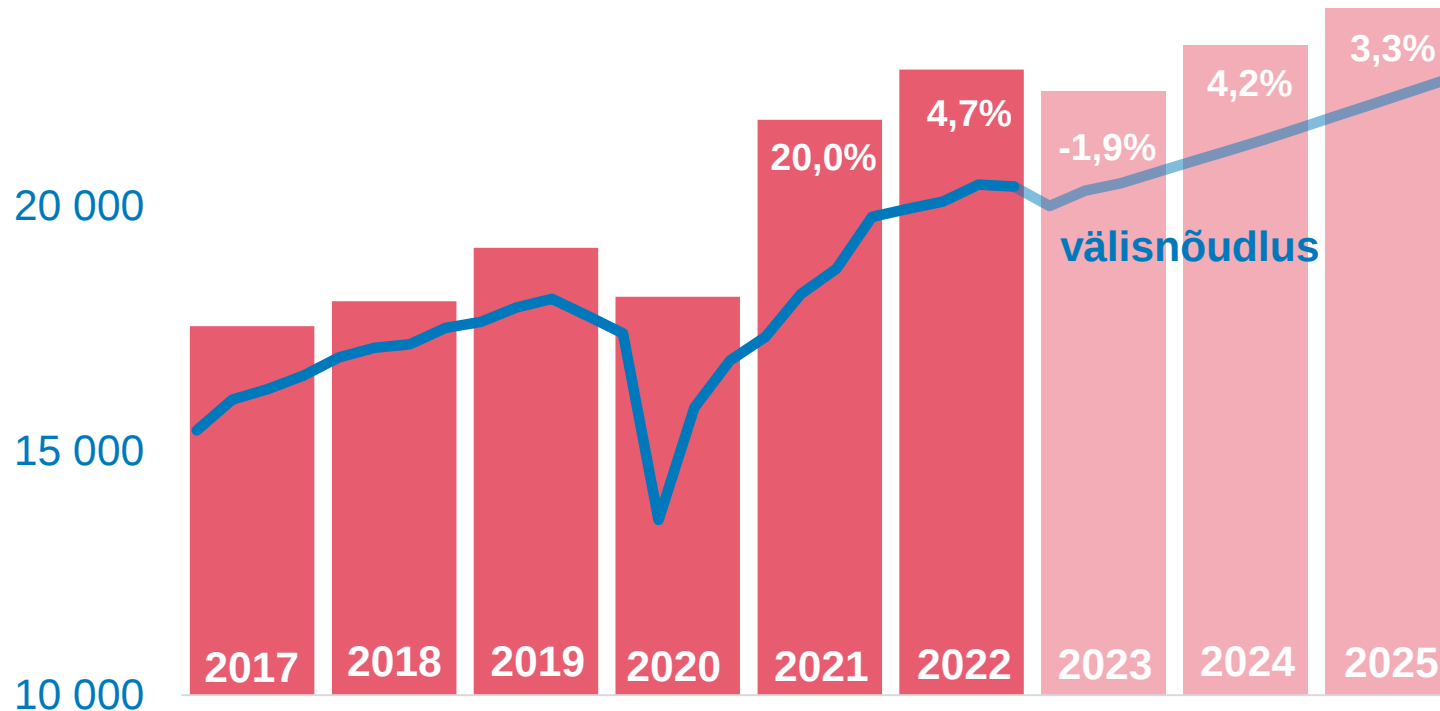

Välisnõudlus Eesti toodetele ja teenustele on alles kanda kinnitamas

miljonites eurodes

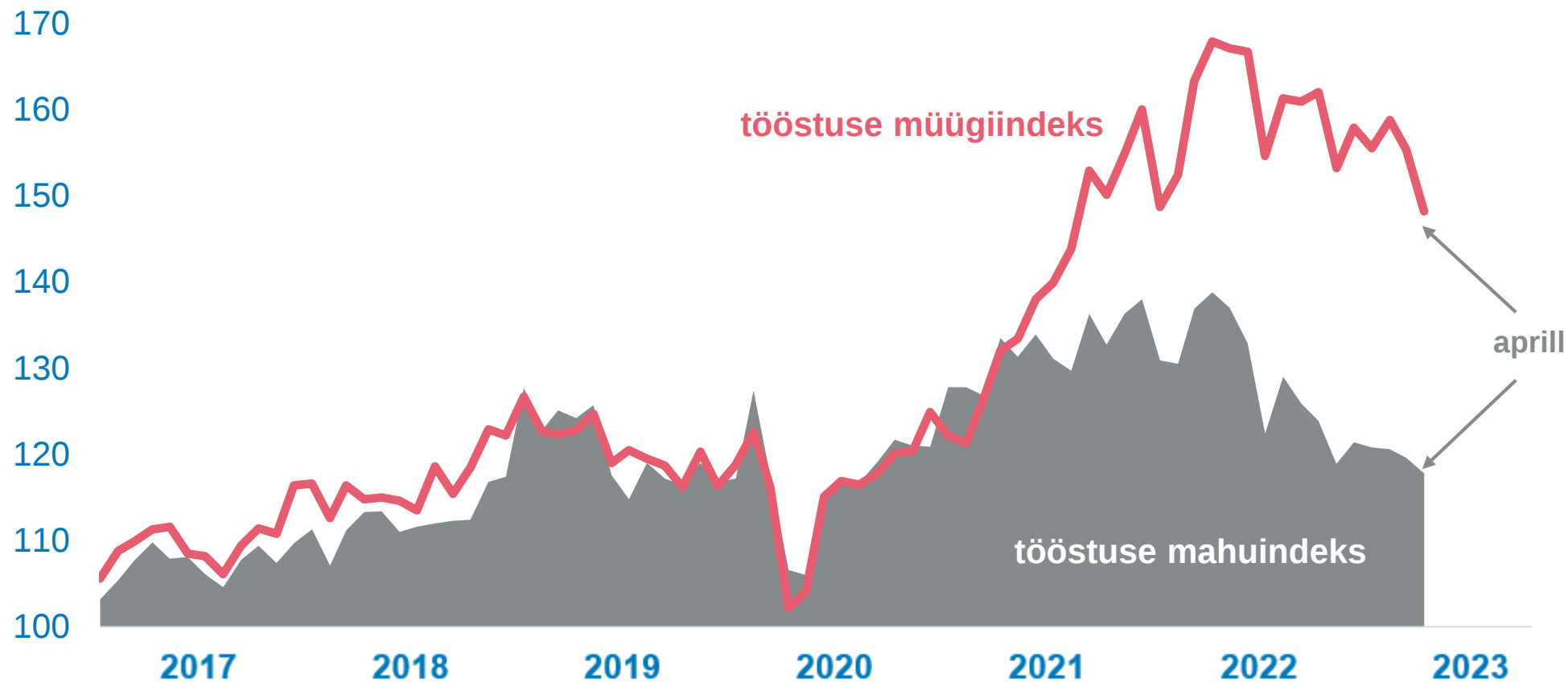
25 000

kaupade ja teenuste eksport
(püsihinnas)

- Välisnõudlus on paranemas, kuid vaoshoitult
- Kulusurve ekspordi konkurentsivõimele leeveneb

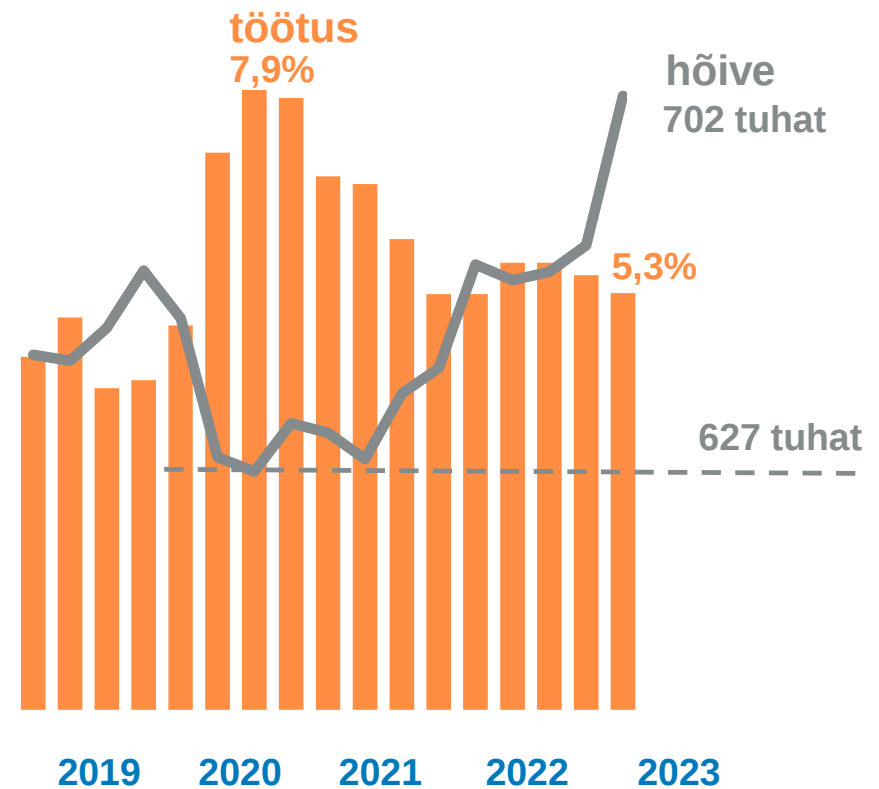
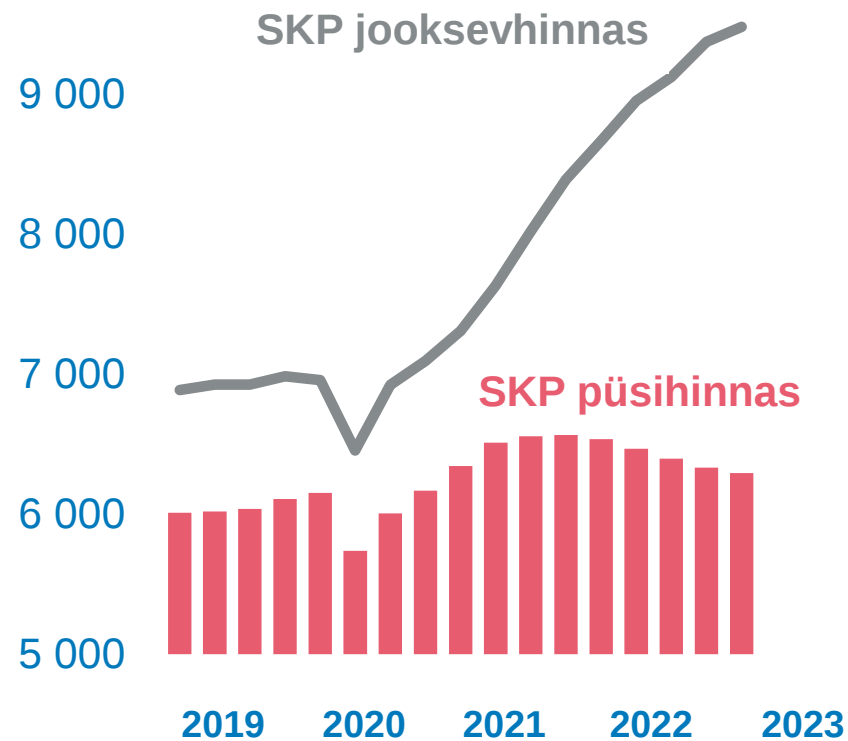
Eesti tööstustoodangu maht on kahanenud, kuid müügitulu on kannatanud vähem

Tööturg on püsinud tugev majanduslangusest hoolimata

Miljonites eurodes

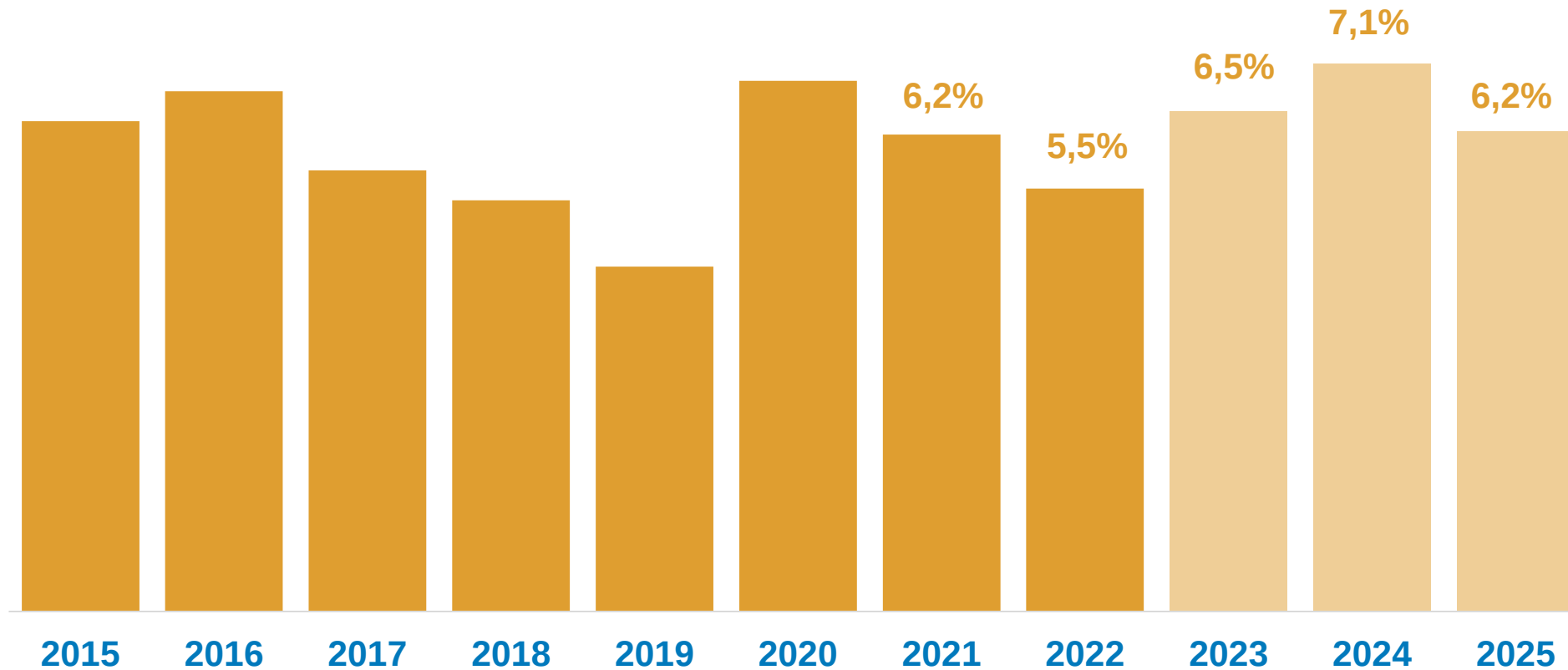
10 000

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Majanduslanguse mõju jõuab tööturule hilineemisega

TÖÖPUUDUSE MÄÄR

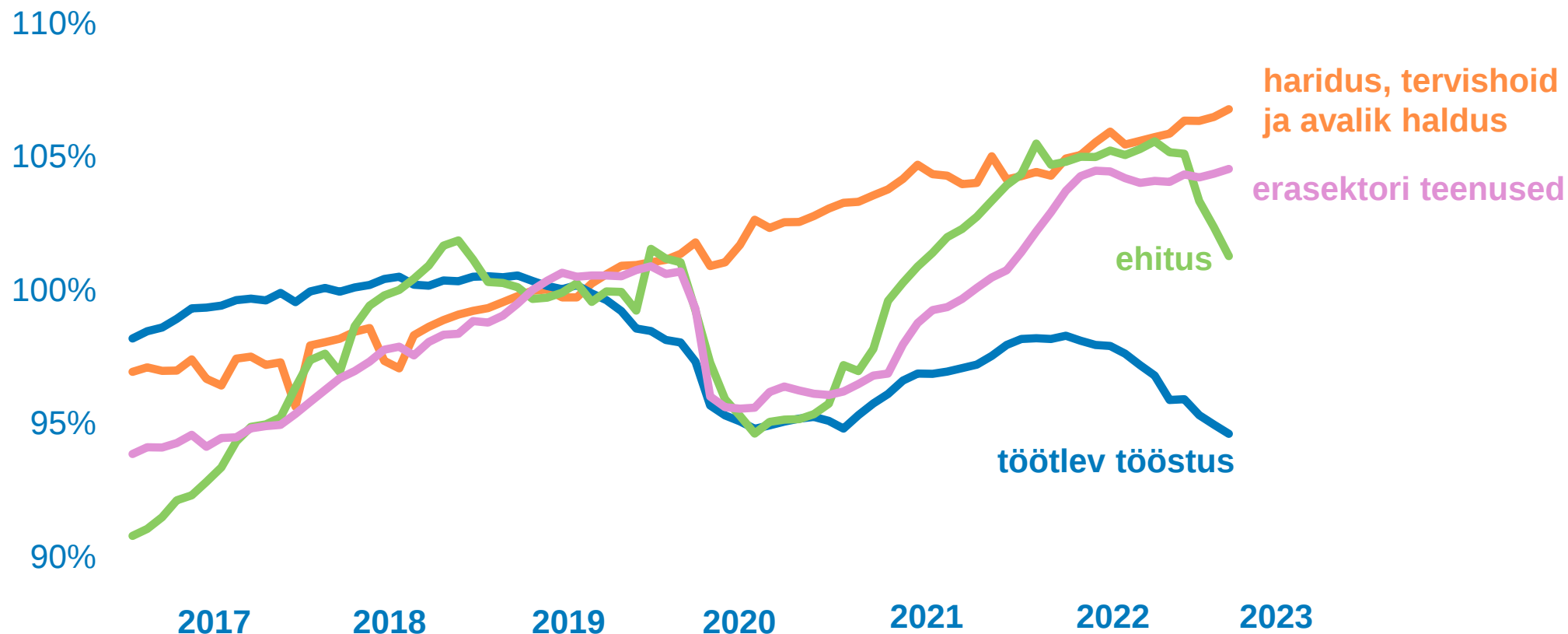

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

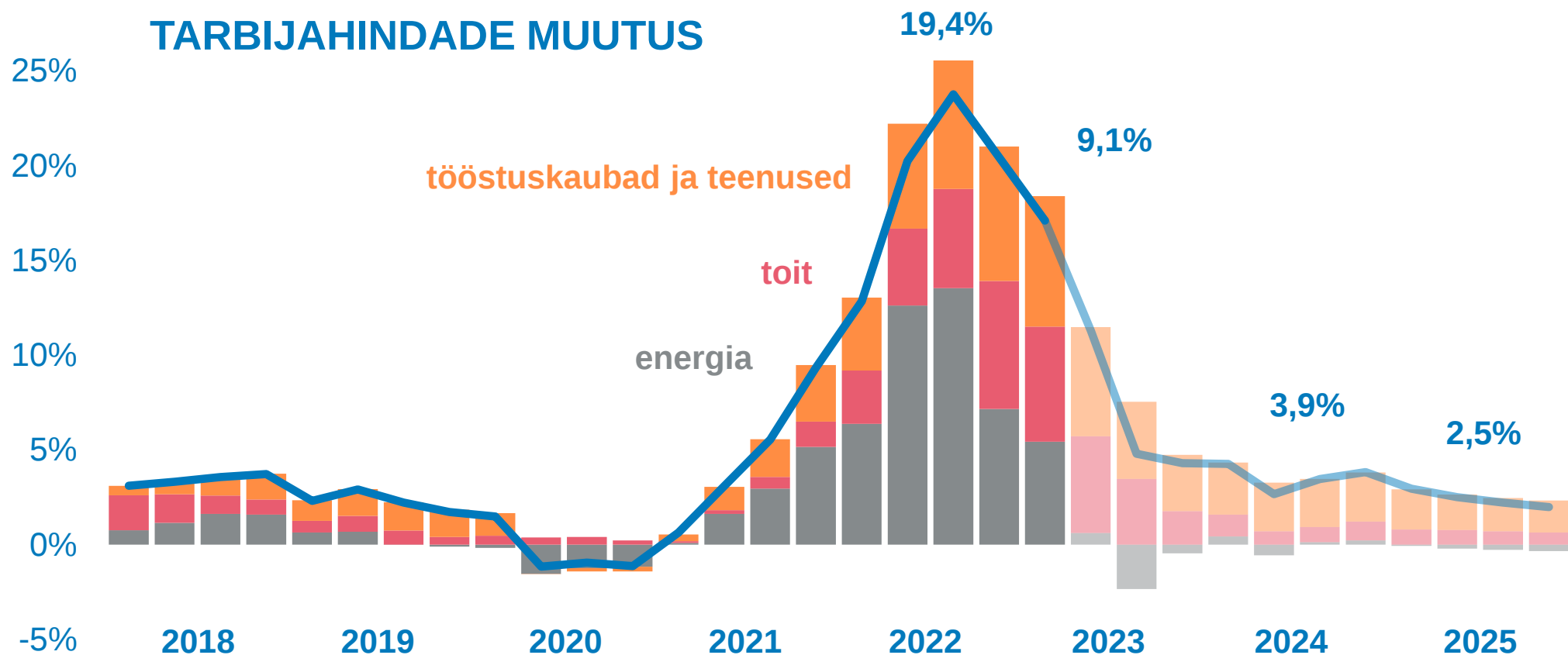
Hõive on kahanenud tööstuses ja ehituses, ent kasvanud era- ja avalike teenuste sektoris

Indeks, 2019 = 100%

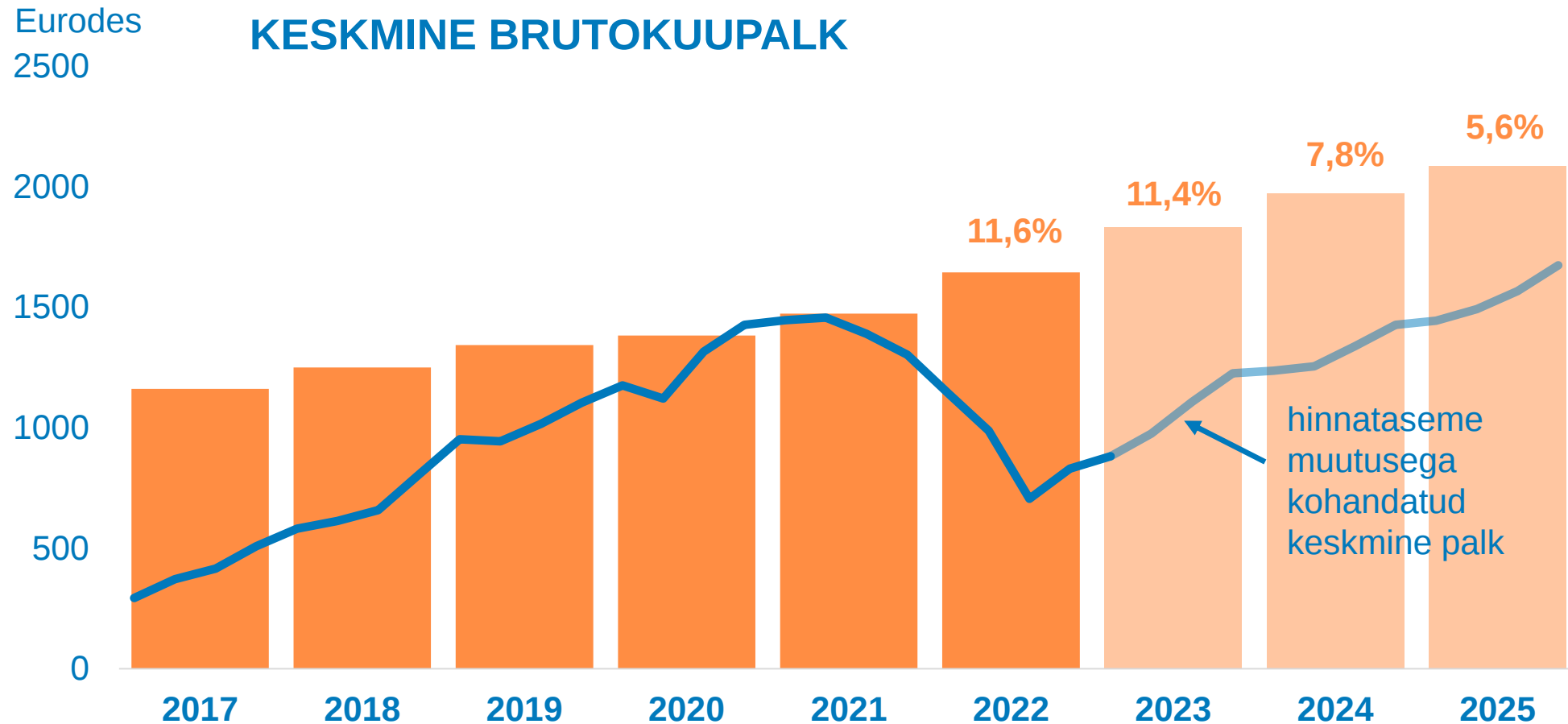
DEKLAREERITUD PALGATULU SAAJAD

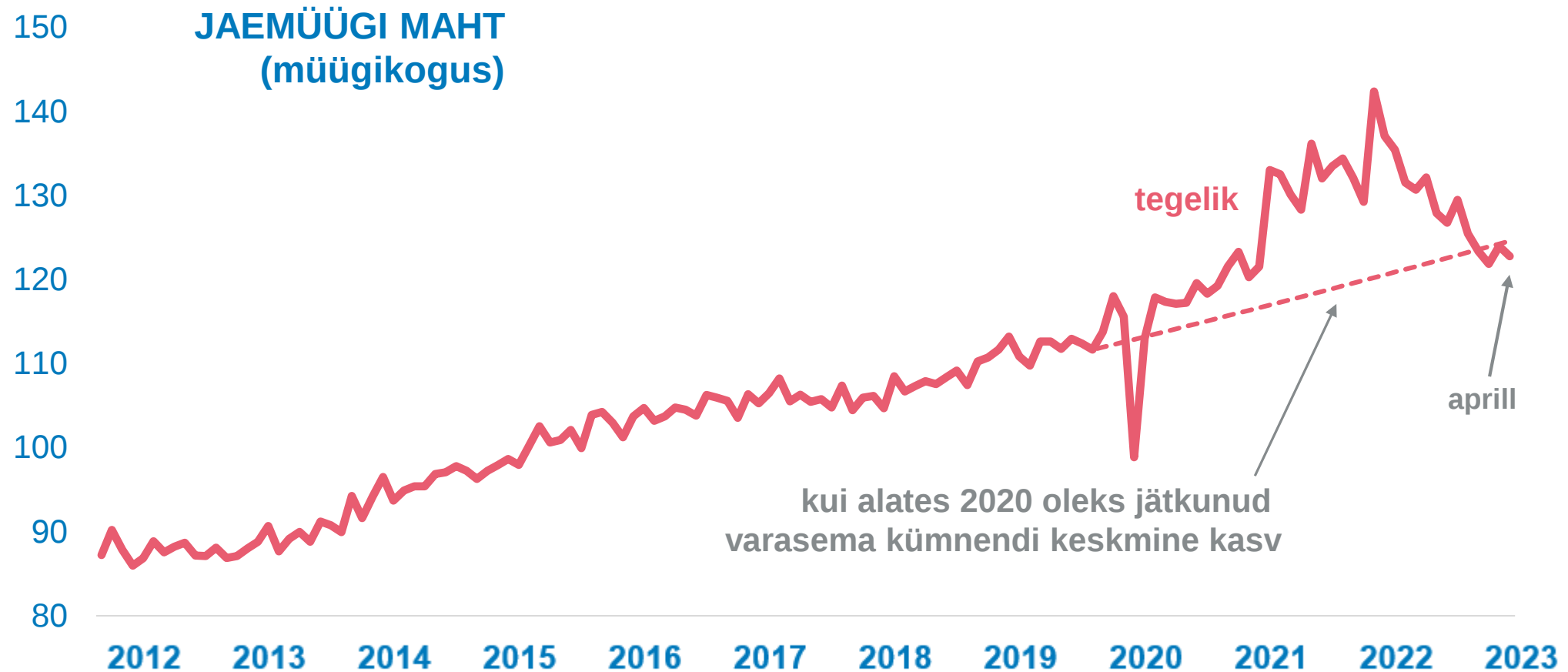
Eelmise aasta augustis alanud hinnakasvu aeglustumine jätkub

Tarbijate ostujõud paraneb

Jaemüügi langus peegeldab väga elava ostuperioodi lõppu

Majandus elavneb nii tänu sise- kui ka välisnõudluse paranemisele

Miljonites eurodes

SKP PÜSIHINNAS

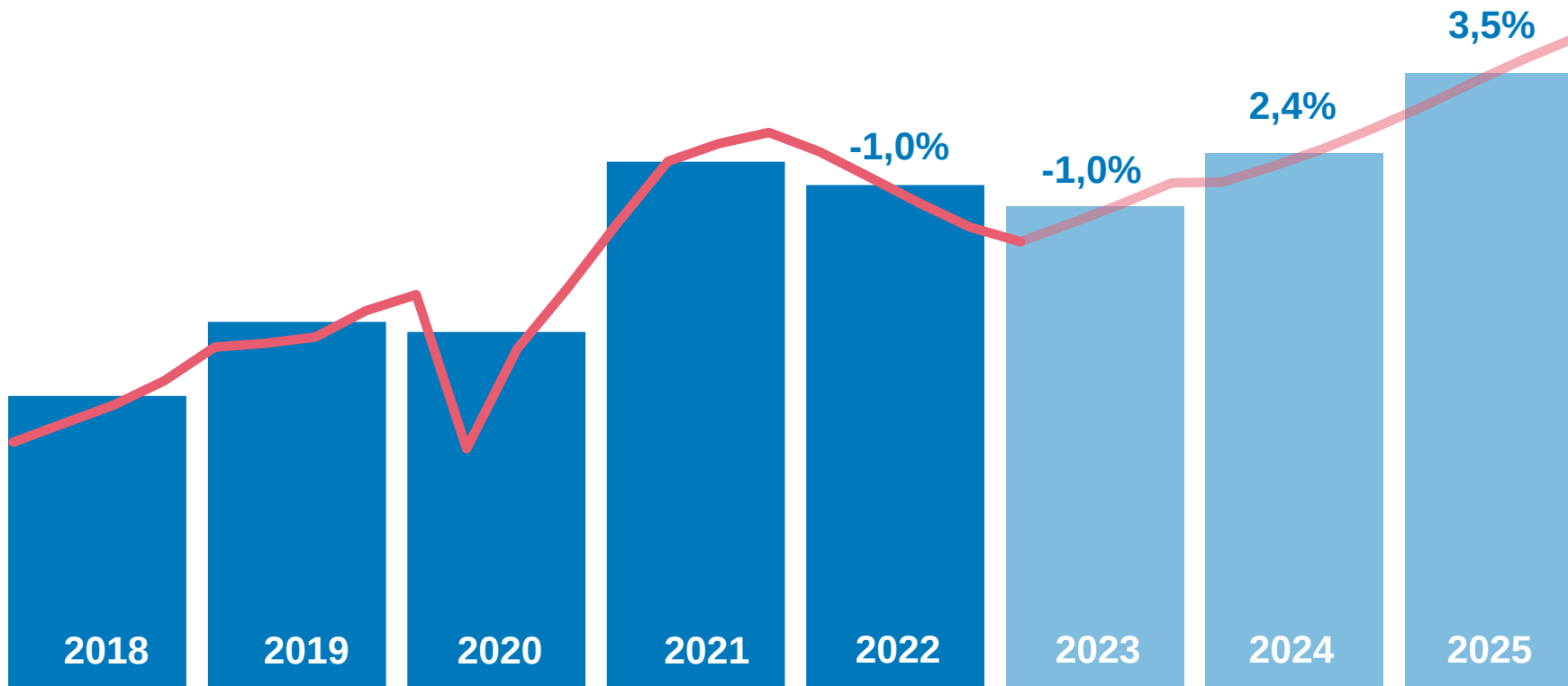
28 000

26 000

24 000

22 000

20 000

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Majandusprognoosist lähtuvad järeldused

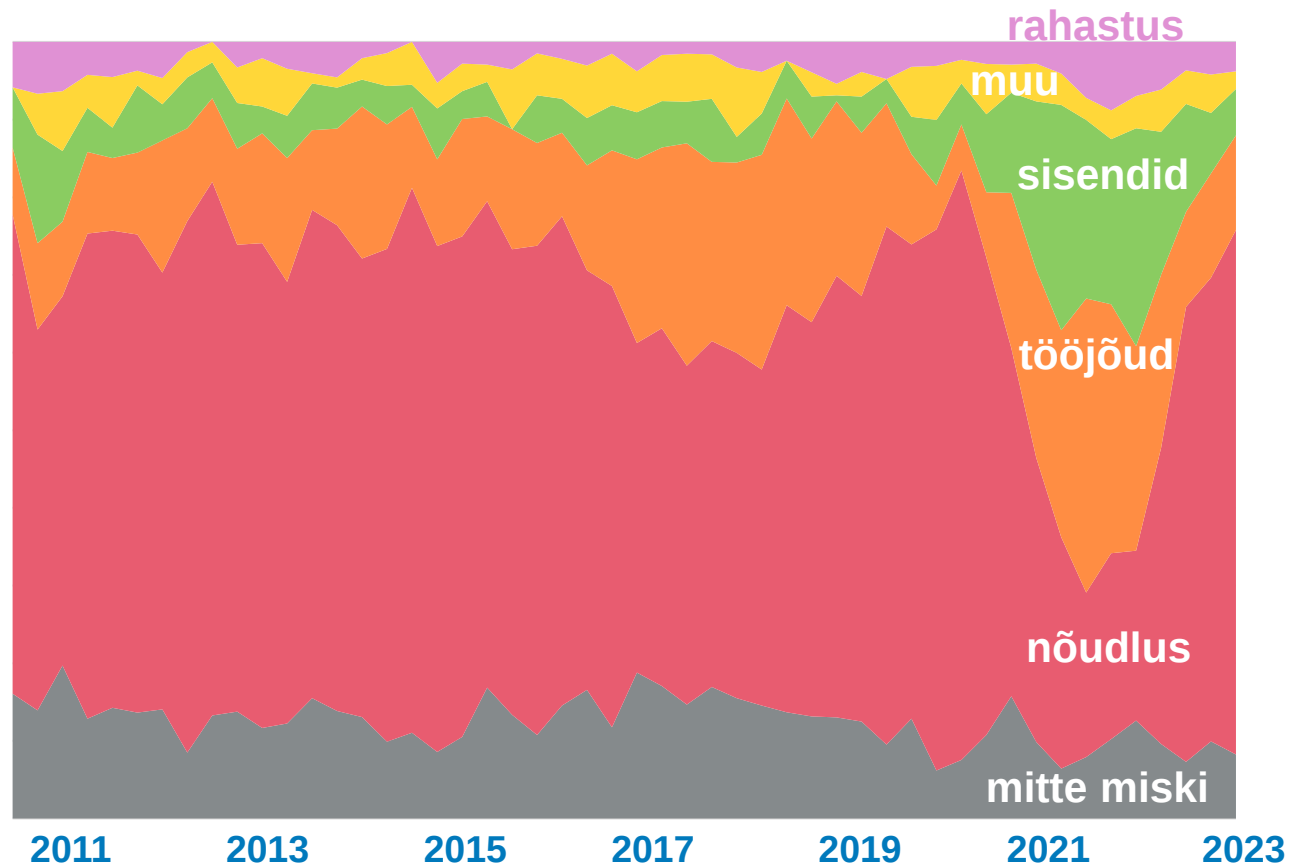
Rahapoliitika on jätkuvalt suunatud hinnatõusu ohjeldamisele

- Mullu suvel alanud intressimäärade tõstmise tsükkel on kujunenud kõige kiiremaks euroala ajaloos. Vähem kui aastaga on intressimäärasid tõstetud 4 protsendipunkti võrra.
- Edasised intressiotsused sõltuvad sellest, milliseks kujuneb hinnatõusu aeglustumise väljavaade. Eriline tähelepanu on seejuures püsivamat hinnasurvet peegeldaval alusinflatsioonil (hinnatõus, millest on välja jäetud energia- ja toiduhinnad). Tõenäoliselt tõstab Euroopa Keskpank intressimäärasid 0,25% võrra ka oma juulikuisel istungil.
- Keskpanga võlakirjaostude vähendamine ei ole tekitanud probleeme võlakirjaturgudel
- Eurosüsteemi bilansimaht on tiptasemega võrreldes vähenenud juba rohkem kui 1,1 triljoni euro võrra. Eelolev kommertspankadele pakutud pikaajaliste laenude (TLTRO) tagasimakse vähendab bilansimahtu veelgi

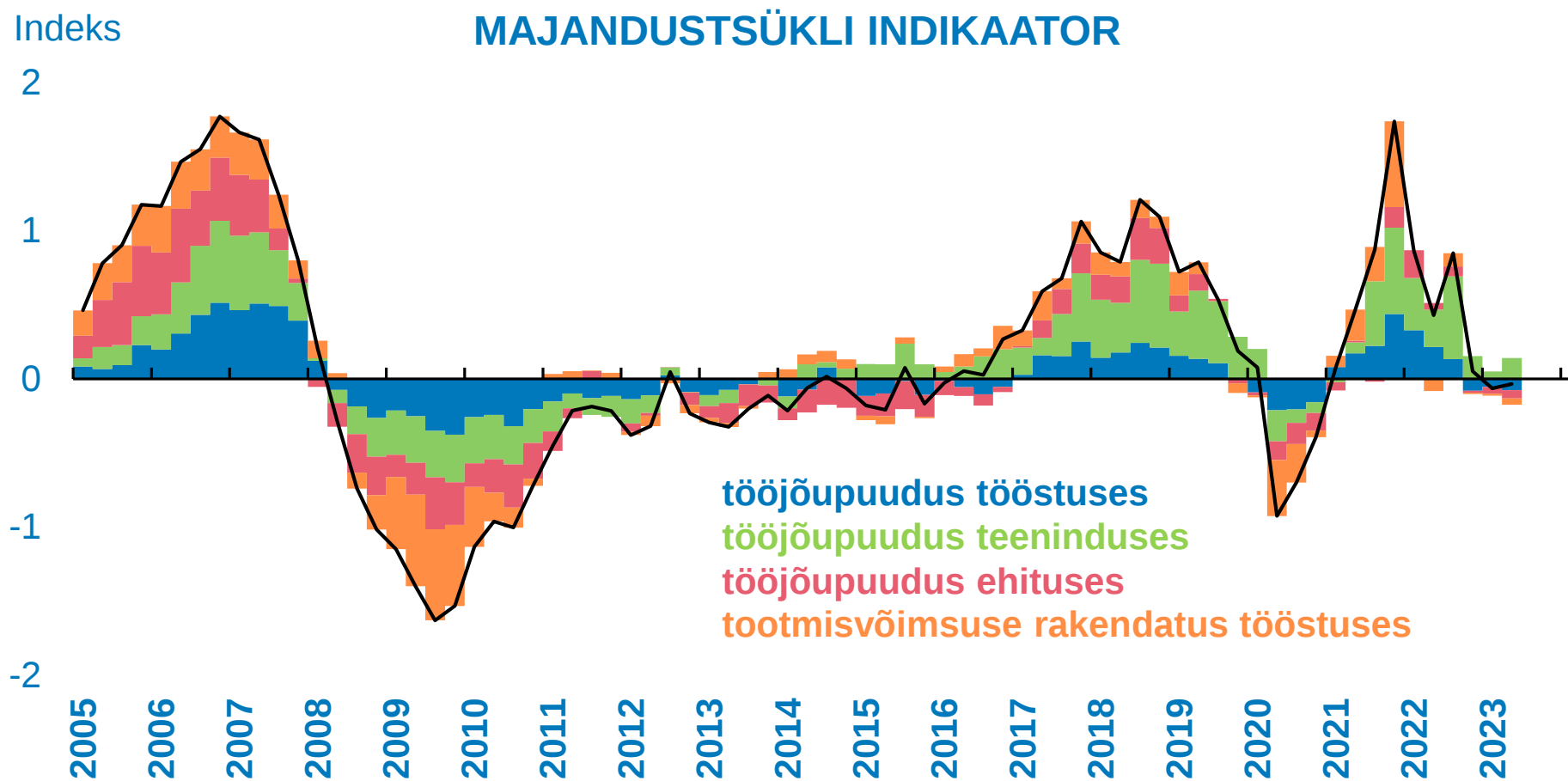
Intressitõus takistab majandust vähem kui liiga kiire inflatsioon

TOOTMIST TAKISTAVAD PÕHJUSED

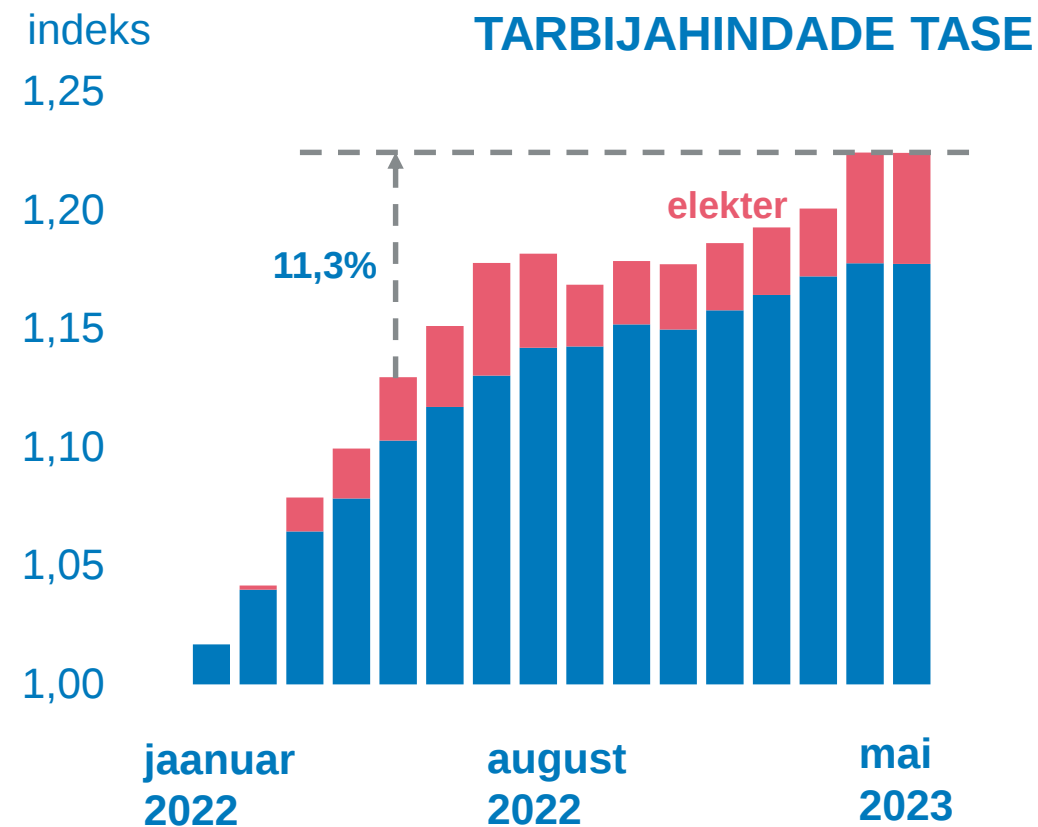
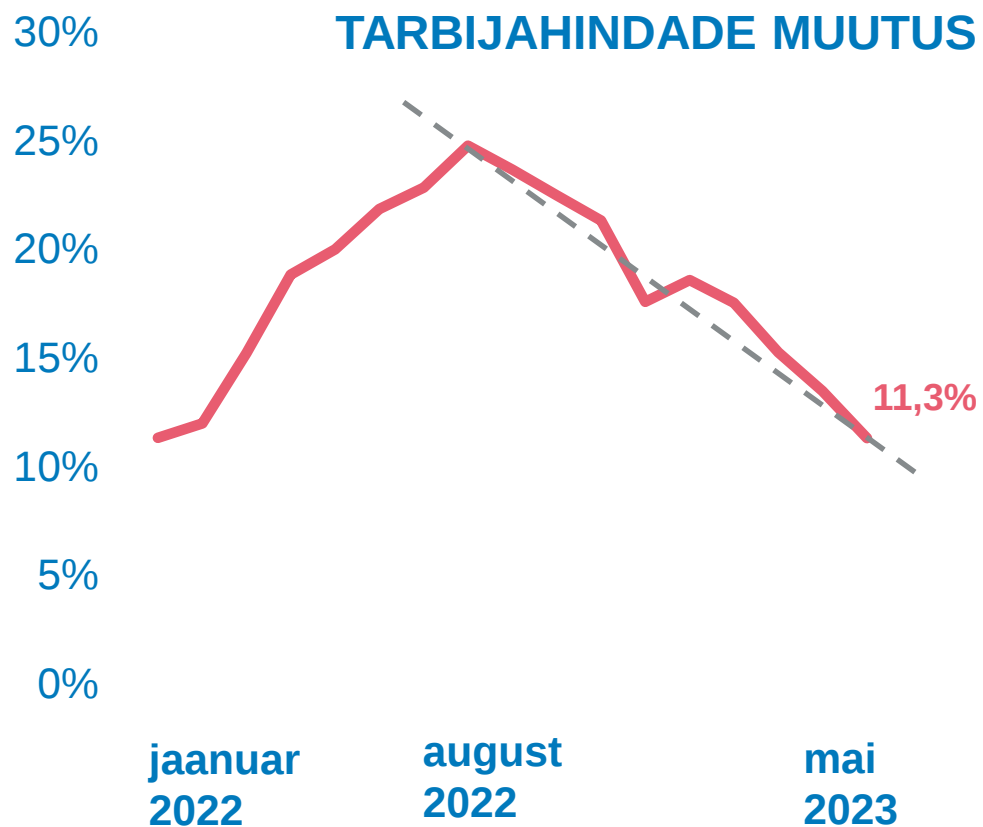

- Ettevõtete küsitlusandmetel ei takista rahastamisvõimalused kasvu
- Võetud laenukohustustega tullakse toime, seda peegeldab väga väike halbade laenude osakaal
- Intressitõusuga kaasnev täiendav kulu ettevõtetele on ligikaudu 10% kasumist ja majapidamistele alla 2% tarbimiskulutustest
- Ka ettevõtete küsitlustest peegeldub, et edasine kasv seisab pigem nõudluse ja ostujõu taastumise taga

Statistilised näitajad annavad Eesti majanduse kohta erisuunalisi signaale, üldhinnangu järgi on olukord keskmisest pisut halvem

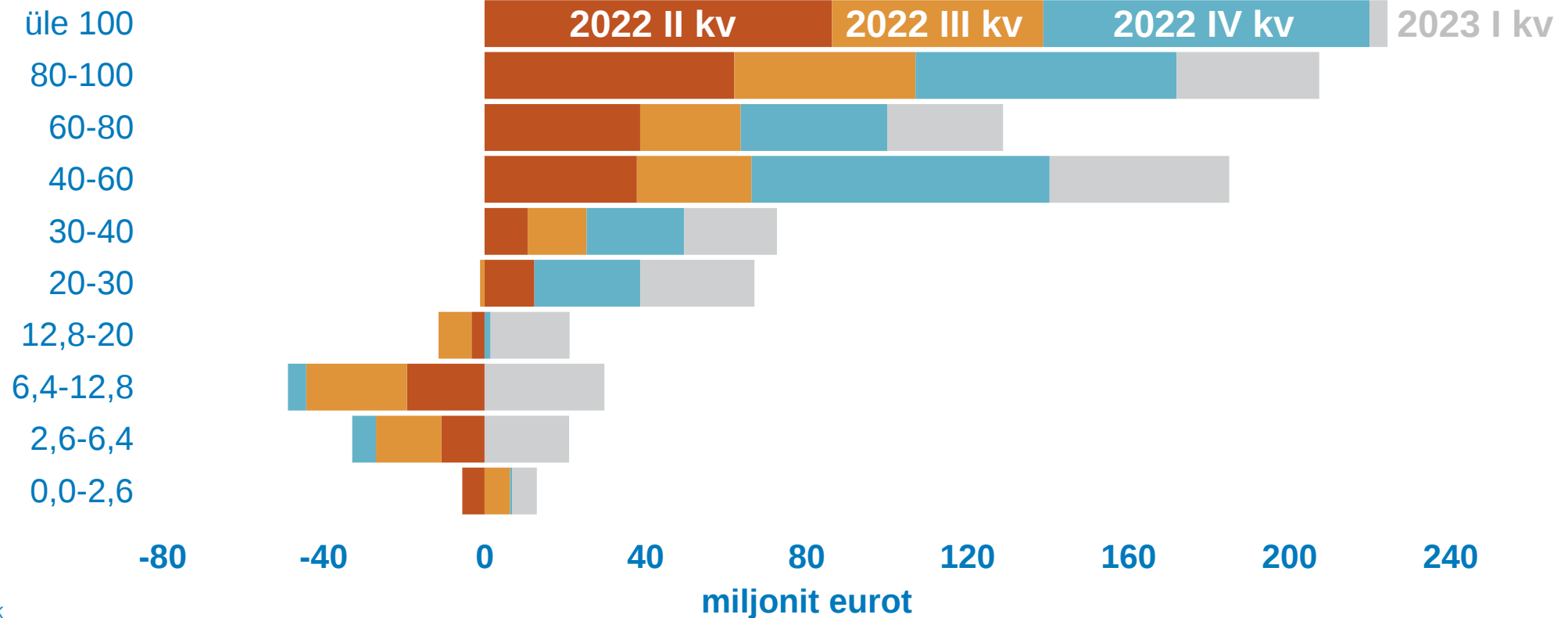

Elukalliduse tõus on raugenud

Väiksemate hoiuste pöördumine kasvule viitab inimeste ostujõu taastumisele

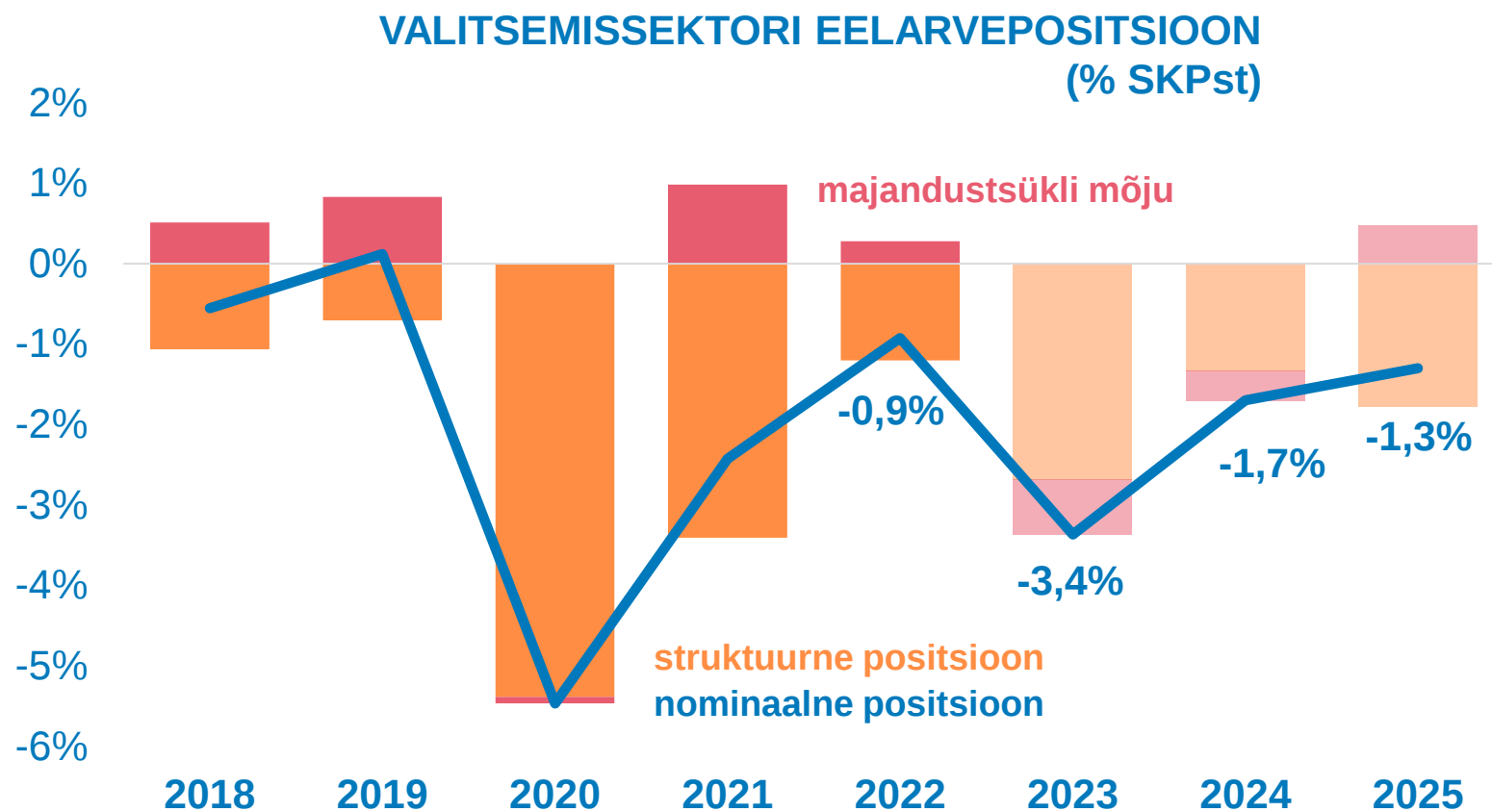
Hoiuste jaotus suuruse järgi
(tuhandetes eurodes)

Majandusel tuleb kohaneda kriisijärgsete tingimustega

- Varem Venemaa ja Valgevene tarneahelatega seotud valdkondade jaoks on konkurentsieelis kestvalt kadunud ja osa senisest majanduse kasvuvõimest ajutiselt peatunud
- Praegu valitseva ebakindluse taandudes võib oodata investeeringute taastumist. Kõrgemate intressimäärade tõttu saab see aga olema vaoshoitum.
- Seni on ettevõtetel olnud võimalik tänu käibe kiirele kasvule hõivet säilitada. Eelmisel aastal suurenesid jõudsalt ka ettevõtete kasumid.
- Tööturg kohanes eelmisel aastal reaalse tööjõukulu languse kaudu, kuid nüüdseks on see arengusuund pöördunud
- Palgasurve püsib lähiajal suur, seda nii tööjõupuuduse, alampalga tõusu kui ka inflatsiooniga toimetuleku argumendi tõttu
- Pankade võime eraisikutele ja ettevõtetele laenu anda püsib hea

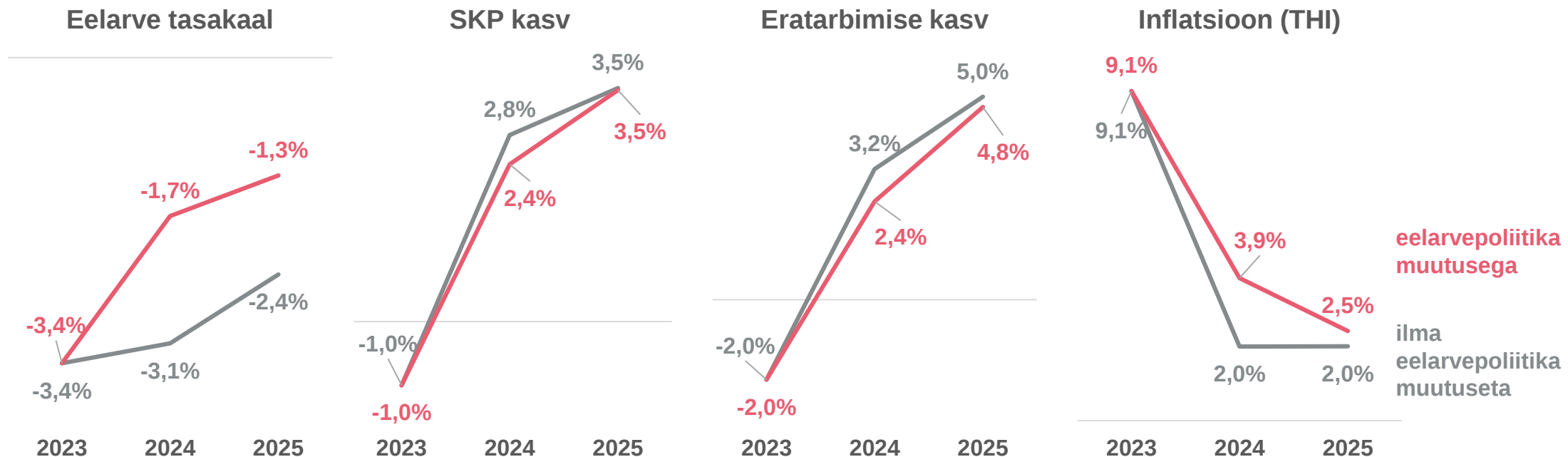
Eelarvepoliitika muutused vähendavad puudujääki, ent ei kaota seda

Märkus. Arvestatud on 2023. aasta stabiilsusprogrammis esitatud meetmeid.

Hinnakasv raugeb käibemaksu tõstmise tõttu aeglasemalt

Pikemas vaates toetavad korras riigirahandus ja madal võlakoormus Eesti konkurentsivõimet

Eesti Panga majandusproгноosi põhinäitajad

	2022	2023*	2024*	2025*
SKP jooksevhindades miljardites eurodes	36,2	39,4	41,2	43,4
majanduskasv püsihindades %	-1,0%	-1,0%	2,4%	3,5%
hinnatõus % (THI)	19,4%	9,1%	3,9%	2,5%
töötus %	5,5%	6,5%	7,1%	6,2%
keskmise brutopalk eurodes	1645	1832	1974	2086
keskmise palga muutus %	11,6%	11,4%	7,8%	5,6%
eelarvetasakaal % SKPst	-0,9%	-3,4%	-1,7%	-1,3%

* Prognoos

Märkus: arvestatud on 2023. aasta stabiilsusprogrammis esitatud meetmeid.

Eesti Pank

EUROSÜSTEEM